

Näringsdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 15-16
december 2020

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter

Icke lagstiftande verksamhet

Fiske

3. Rådets förordning om fastställande för 2021 av fiskemöjligheterna i Atlanten och Nordsjön

- *Politisk överenskommelse*

Ansvarigt statsråd: Jennie Nilsson

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade den 27 oktober 2020 ett förslag till reglering av fiskemöjligheter för 2021 för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten och, för unionsfartyg i vissa andra vatten. Förslaget följer de principer som fastställts i grundförordningen för den gemensamma fiskeripolitiken (EU) nr 1380/2013 samt kommissionens årliga policymeddelande COM(2020) 248 från 16 juni 2020 vad gäller fastställande

av maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter samt associerade åtgärder för 2021.

Förslaget till förordning täcker dels de bestånd i EU:s vatten i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt för vilka unionen autonomt fattar beslut om nyttjandenivån, dels fiskemöjligheter utanför EU som förhandlas fram i samråd med tredjeländer eller inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer. Noterbart för årets förslag är att med anledning av osäkerheten i förhandlingarna om den framtida relationen mellan EU och Storbritannien (UK), saknas än så länge förslag om fiskemöjligheter för bestånd som delas med UK vilka utgör en majoritet av bestånden i förordningen.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. Regeringen anser således att fiske- och vattenbruksverksamheterna ska vara miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen om att uppnå nytta i ekonomiskt, socialt och sysselsättningshänseende samt att bidra till att trygga livsmedelsförsörjningen som en del av ett hållbart livsmedelssystem samtidigt som det hållbara småskaliga fiskets konkurrenskraft värnas. Regeringens målsättning är därför också att åtgärderna ska vara i linje med Livsmedelsstrategin, miljökvalitetsmålen och Agenda 2030.

När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten och att de fleråriga planerna ska tillämpas. Regeringen anser generellt att en stor obalans mellan fiskemöjligheter som naturligt förekommer i samma fångst bör undvikas samt att associerade åtgärder som tekniska regleringar är viktiga i syfte att undvika oönskade bifångster.

Faktapromemoria:

Faktapromemoria 2020/21:FPM37

4. Rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheterna med avseende på vissa djuphavsbestånd för 2021 och 2022

- *Politisk överenskommelse*

Ansvarigt statsråd: Jennie Nilsson

Förslagets innehåll:

Inom EU förvaltas djuphavsbestånden dels genom en rådsförordning om TAC:er (totalt tillåtna fångstmängder) och kvoter för djuphavsarter som beslutas vartannat år, dels genom den årliga TAC- och kvotförordningen för Västerhavet (där vissa arter återfinns), dels genom en förordning som styr tillträde och därmed förbundna villkor för djuphavsfiske, och dels genom beslut i den regionala fiskerierorganisationen NEAFC. Förslaget gäller fastställande av fiskemöjligheter för vissa djuphavsbestånd i Nordostatlanten. Besluten för dessa fiskemöjligheter fattas vartannat år och det nu aktuella förslaget avser perioden 2021 till 2022. För TAC:er för bestånd som delas med tredjeländer behöver EU återkomma efter att det nåtts en överenskommelse om fiskemöjligheterna. Det innebär att EU kommer att behöva samråda med Storbritannien om kvotandelar för fiskemöjligheterna för 2021 och 2022 för vissa bestånd, däribland dolkfisk och fläckpagell, när en överenskommelse mellan parterna är på plats.

De senaste vetenskapliga rekommendationerna från Internationella havsforskningsrådet (ICES) och den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF) anger att fiskemöjligheterna för dessa bestånd måste minskas ytterligare tills utvecklingen av bestånden visar en positiv trend. Eftersom det saknas analytisk rådgivning för de flesta bestånden bygger de flesta fångstråden på trendbaserade analyser och försiktighetsansatsen i fiskeriförvaltningen för perioden 2021–2022.

Förslaget innebär ett fortsatt fiskeförbud alternativt förbud mot riktat fiske för en majoritet av djuphavsarterna. För de arter där riktat fiske är tillåtet har försiktighetsansatsen tillämpats. Förslaget innebär också ett fortsatt generellt förbud för unionsfartyg för fiske av djuphavshajar. Sverige bedriver inget riktat fiske efter djuphavsarter.

Förslaget har diskuterats i rådets förberedande organ under hösten 2020. Målsättningen är att rådet ska nå en politisk överenskommelse vid Jordbruks- och fiskerådet den 15–16 december 2020.

Förslag till svensk ståndpunkt:

När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen att det är angeläget att nå målen om maximalt hållbar avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs samt att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten. Mot denna bakgrund har regeringen inga invändningar mot kommissionens förslag.

5. Rådets förordning om fastställande för 2021 av fiskemöjligheterna i Medelhavet och Svarta havet

- *Politisk överenskommelse*

Ansvarigt statsråd: Jennie Nilsson

Förslagets innehåll:

Syftet med detta förslag är att fastställa fiskemöjligheterna för vissa bestånd och grupper av bestånd i Medelhavet och Svarta havet för 2021.

Till följd av antagandet och ikraftträdandet av den fleråriga planen för demersala bestånd i västra Medelhavet den 16 juli 2019 fastställs i detta förslag fiskemöjligheterna, uttryckta i form av högsta tillåtna fiskeansträngning, för de berörda medlemsstaterna (Spanien, Frankrike och Italien). Mot bakgrund av den allvarliga situationen i västra Medelhavet och i enlighet med den fleråriga planen har kommissionen föreslagit en minskning av ansträngningen med 15 % till 2021, jämfört med 2020, för att på så vis kunna uppnå den fleråriga planens mål om maximalt hållbar avkastning (MSY) senast 2025.

Förslaget omfattar även de fiskemöjligheter som följer av överenskommelser under 2018 och 2019 som ingått inom ramen för av Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet (AKFM), som är en regional fiskeriförvaltningsorganisation som har behörighet att fatta beslut i frågor som gäller bevarande och förvaltning av levande marina resurser i Medelhavet och Svarta havet. Europeiska unionen är medlem i AKFM

tillsammans med Bulgarien, Kroatien, Cypern, Frankrike, Grekland, Italien, Malta, Rumänien, Slovenien och Spanien. De åtgärder som antas inom ramen för AKFM är bindande för medlemmarna.

Vad gäller Svarta havet fastställs i förslaget en autonom kvot för skarpsill i syfte att inte öka den nuvarande fiskeridödligheten. Vad gäller piggvar införlivar förslaget de TAC:er (totalt tillåtna fångstmängder) och kvoter som AKFM har fastställt.

Förslaget har diskuterats i rådets förberedande organ under hösten 2020. Målsättningen är att rådet ska nå en politisk överenskommelse vid Jordbruks- och fiskerådet den 15–16 december 2020.

Förslag till svensk ståndpunkt:

När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen att det är angeläget att nå målen om MSY, att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs samt att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten. Mot denna bakgrund har regeringen inga invändningar mot kommissionens förslag.

Jordbruk

6. Slutsatser om en EU-omfattande djurskyddsmärkning

- *Beslutspunkt*

Ansvarigt statsråd: Jennie Nilsson

Förslagets innehåll:

Rådet antog hösten 2019 slutsatser om djurskydd. I dessa anmodas kommissionen bland annat att bedöma om det finns något behov av och eventuella konsekvenser av ett EU-regelverk med kriterier för djurskyddsmärkning med beaktande av erfarenheter på nationell nivå.

Av kommissionens meddelande ”Från jord till bord” framgår också att kommissionen ska se över djurskyddslagstiftningen men också att alternativ för djurskyddsmärkning ska övervägas för att bättre överföra värdet genom livsmedelskedjan.

Av förslaget till rådsslutsatser framgår i korthet att rådet välkomnar kommissionens avsikt att undersöka möjligheterna till djurskyddsmärkning inom EU och betonar att det övergripande syftet är att stärka djurskyddet för så många djur som möjligt. Rådet bedömer att ett system för djurskyddsmärkning inom EU kan svara mot konsumenternas önskan att lättare hitta produkter som producerats med djurskyddsvänliga metoder. Rådet inbjuder kommissionen att beakta ett antal aspekter i sitt kommande arbete. Dessa är bland annat att de kriterier som tas fram är relevanta, mätbara och kontrollerbara. Vidare framgår av utkastet till slutsatserna att märkningen ska avse produktion utöver EU:s miniminivå och bestå av flera steg och ger tillräckliga incitament för producenter att stärka djurskyddet. Vidare ska märkningen avse djurets hela liv, inkl. slakt och transport. I slututkastet betonar rådet att det är viktigt att märkningen inte utformas så att den blir en nackdel för medlemsstaterna som tillämpar en striktare djurskyddslagstiftning än den EU-gemensamma.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att Sverige bör ställa sig bakom att slutsatserna antas.

Regeringen anser att djurskyddet inom EU ska stärkas. Utöver en uppdatering av befintligt regelverk skulle en djurskyddsmärkning kunna bidra till detta genom att konsumenterna ges möjlighet att göra medvetna val av livsmedel som produceras på ett hållbart sätt. Regeringen bedömer att slutsatserna är bra, välbalanserade och viktiga för kommissionens fortsatta arbete med att överväga alternativ för djurskyddsmärkning inom ramen för ”Från Jord till bord-strategin”.

För regeringen är det viktigt att slutsatserna betonar att det övergripande syftet är att stärka djurskyddet för så många djur som möjligt inom EU. Regeringen stöder inriktningen att märkningen ska gälla för produktion över EU:s miniminivå, vara i flera steg och utformad så att den ger tillräckliga incitament för producenterna att stärka djurskyddet liksom att märkningen ska omfatta djurets hela liv, inklusive transporter och slakt. Särskilt viktigt är det som sägs om att märkningen ska utformas så att den inte blir till nackdel för medlemsstater som har en djurskyddslagstiftning på högre nivå än EU-lagstiftningen.

7. Slutsatser om näringsvärdesdeklaration på förpackningens framsida, näringsprofiler och ursprungsmärkning

- *Beslutspunkt*

Ansvarigt statsråd: Jennie Nilsson

Förslagets innehåll:

Av kommissionens meddelande ”Från jord till bord” framgår bland annat att kommissionen ska anta harmoniserad och obligatorisk näringsvärdesmärkning på förpackningens framsida, fastställa näringsprofiler som begränsar säljfrämjande åtgärder (genom närings- eller hälsopåståenden) för livsmedel med högt innehåll av fett, socker och salt, samt överväga en utvidgning av de obligatoriska uppgifterna om ursprung för vissa produkter. Av den tillhörande handlingsplanen framgår att kommissionen ska lägga fram sina förslag i slutet av 2022.

För att lyfta frågornas vikt har det tyska ordförandeskapet valt att ta fram rådsslutsatser gällande framsidesmärkning, näringsprofiler och ursprungsmärkning. I korthet välkomnas i förslaget till rådsslutsatser kommissionens initiativ gällande framsidesmärkning, näringsprofiler och ursprungsmärkning. Det listar de kriterier som kommissionen behöver beakta när de tar fram sina förslag, liksom de element som kommissionen bör utvärdera i de konsekvensutredningar som ska göras. Huruvida en EU-harmoniserad framsidesmärkning ska vara tvingande eller frivillig tar slutsatserna inte ställning till, utan detta är en av de aspekter som kommissionen ombes utvärdera i sin konsekvensutredning. Konsekvensutredningen ska också ta upp frågan om medlemsstater som redan har system för framsidesmärkning ska kunna fortsätta att använda dessa vid sidan av ett EU-gemensamt system.

Återupptagandet av diskussionerna om näringsprofiler välkomnas och man understryker vikten av att dessa ska tillämpas på så många livsmedel som möjligt och att undantag ska vara evidensbaserade.

I frågan om ursprungsmärkning tar man inte ställning till om det är önskvärt att utöka de obligatoriska kraven, utan pekar på att det, om de obligatoriska kraven ska utökas, är en fördel med EU-gemensamma regler framför nationell lagstiftning. Därutöver pekar man på vikten av att ursprungsmärkning inte ska vara handelshindrande, vara tydlig och lättförståelig och lätt att kontrollera och spåra. Kommissionens

konsekvensutredning välkomnas och man föreslår att kommissionen tittar på aspekter som rör den inre marknaden, konsumentfördelar, kostnadsaspekter och konsumentbeteenden, liksom miljömässiga och sociala konsekvenser.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen bedömer att slutsatserna är balanserade och viktiga för kommissionens fortsatta arbete.

Under förhandlingarna har en viktig fråga för Sverige varit att nationella system för framsidesmärkning ska få fortsätta att användas även om ett EU-gemensamt system tas fram, då vi har Nyckelhålet som är en väletablerad framsidesmärkning som också finns i flera nordiska länder. Sveriges inställning har varit att en kommande EU-gemensam framsidesmärkning bör vara frivillig. En annan viktig aspekt för Sverige har varit betydelsen av att beakta nationella kostråd vid framtagande av framsidesmärkning.

I frågan om ursprungsmärkning har Sverige i förhandlingarna förespråkat frivillighet, då vår frivilliga ”Från Sverige”-märkning visat sig fungera väl. Sverige har därmed också ansett det mycket viktigt att ett kommande förslag från kommissionen föregås av en grundlig konsekvensutredning som beaktar kostnaderna i förhållandet till mervärdet för konsumenterna av utökade krav.

Regeringen anser att dessa prioriteringar avspeglas i rådsslutsatserna och att Sverige bör stödja slutsatserna.

Övriga frågor

Jordbruk

8 a) Reformpaketet för GJP efter 2020

- i) Förordningen om strategiska GJP-planer
- ii) Förordningen om finansiering, förvaltning och övervakning av GJP
- iii) Förordningen om en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter

- Lägesuppdatering från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Jennie Nilsson

Förslagets innehåll:

Kommissionens lagstiftningsförslag om reform av den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) efter 2020 presenterades den 1 juni 2018. Reformpaketet består av tre förordningsförslag.

Ordförandeskapet avser att ge en lägesuppdatering från de pågående trepartssamtalen. En skriftlig lägesrapport kommer att presenteras inför rådet.

8 b) EU-konferens om digitaliseringen av jordbruket (anordnad av det tyska förbundsministeriet för livsmedel och jordbruk tillsammans med EURAGRI) (Potsdam, Tyskland den 2–3 december 2020)

- Information från ordförandeskapet

Förslagets innehåll:

Det tyska ordförandeskapet kommer att informera från konferensen den 2-3 december om digitaliseringen inom jordbruket. Konferensen berörde frågor kopplade till digitalisering i såväl jordbruket som inom livsmedelskedjan i stort.

En central fråga som diskuterades vid konferensen var styrningen av data och vilka principer och riktlinjer som ska gälla för detta för att säkerställa öppenhet, tillgänglighet av data men med en förbättrad datasäkerhet.